

Силабус ОК «Атестаційний екзамен»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 29 Міжнародні відносини
Спеціальність 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма «Міжнародне право»

Рік навчання: 4, семестр: 8
Кількість кредитів: 5, мова викладання: українська

Контактна інформація:
кафедра міжнародного права та міграційної
політики, каб. 5313

Опис дисципліни

Атестаційний екзамен є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти, ґрунтовної підготовки студентів, рівень якої встановлюється опосередковано за допомогою різних за складністю завдань. Він проводиться на завершальному етапі навчання бакалавра, містить комплекс завдань теоретичного та практичного характеру. Атестаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку студентів, приймає рішення щодо присудження випускникам відповідного ступеня вищої освіти, видачу державного документа про освіту (звичайного зразка чи з відзнакою). Контроль за формуванням та організацією роботи атестаційної комісії здійснює ректор, а форми та терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються робочим навчальним планом і графіком навчального процесу.

Мета атестаційного екзамену полягає в оцінюванні рівня фахової підготовки випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародне право» спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини. Головним завданням екзамену є перевірка сформованості загальних і спеціальних компетентностей, а також результатів навчання студентів відповідно до освітньо-професійної програми і навчального плану за визначеними критеріями.

Завдання атестаційного іспиту полягають у перевірці й оцінці сформованих у здобувачів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

Перелік дисциплін, що включені до екзамену

Програма атестаційного екзамену включає дисципліни циклу професійної підготовки

- «Порівняльне конституційне право»,
- «Порівняльне адміністративне право»,
- «Порівняльне кримінальне право (загальна частина)»,
- «Порівняльне кримінальне право (особлива частина)»,
- «Порівняльний кримінальний процес»,
- «Порівняльне цивільне право»,
- «Порівняльний цивільний процес»,
- «Міжнародне публічне право (загальна частина)»,
- «Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути)»
- «Міжнародний захист прав людини»,
- «Міжнародне приватне право» та
- «Право ЄС».

Форма проведення

Атестаційний екзамен проводиться на відкритому засіданні комісії за наявності не менше трьох її членів; на засіданні комісії можуть бути присутні представники ректорату, деканату та громадських організацій університету. Атестаційний екзамен проводиться усно у формі відповідей на питання білета. У процесі підготовки відповідей студент може користуватися законодавством та міжнародно-правовими актами.

Тривалість атестаційного екзамену одного студента – не більше 15 хвилин. Тривалість засідання Атестаційної комісії не повинна перевищувати шести годин на день. До початку екзамену група студентів, які складають його за розкладом у цей день, запрошується в аудиторію, де відбувається засідання АК. Голова комісії вітає студентів з початком екзамену, знайомить їх зі складом АК і коротко пояснює порядок її роботи. Враховуючи режим роботи комісії, до екзамену запрошуються одночасно не більше 5-ти студентів.

Члени комісії, з дозволу голови АК, мають право задавати додаткові запитання. Методично доцільно задавати питання після відповідей студента на всі запитання екзаменаційного білета. Якщо студент допускає у відповіді помилки, його треба обов'язково поправляти. При необхідності можна супроводжувати свої зауваження короткими поясненнями, щоб запобігти можливим повторенням аналогічних помилок у наступних відповідях студента. Додаткові питання члени комісії задають на екзамені за таких обставин:

- відповідь студента недостатньо повна, позбавлена логічності й визначеності;
- у відповіді допущені суттєві помилки;
- виникають сумніви в оцінці знань студента.

Запитання треба чітко сформулювати. Члени комісії повинні пам'ятати про необхідність підтримки на екзамені невимушеної, доброзичливої обстановки, яка сприятиме спокійній підготовці студентів до відповідей. Разом з тим, важливо органічно поєднувати на атестаційному екзамені високу вимогливість і об'єктивність в оцінках, індивідуальний підхід до студентів у визначенні рівня їх знань з фахових дисциплін.

Політика оцінювання

Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутої ним вищої освіти здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі принципів об'єктивності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу, за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики. Об'єктом оцінювання є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетентностей. З огляду на компетентнісно-орієнтований підхід до навчання у структурі комплексного білету більшу вагу надано завданням практичного характеру. Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з атестаційного екзамену визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної компоненти єдиного (комплексного) білету.

Структура білета відображає комплексний характер іспиту і складається з 4 завдань: 2 теоретичні питання, 1 практичне завдання (задача) та блок тестових завдань, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навиків студентів.

Підсумкові оцінки			Критерії оцінювання знань
за шкалою ECTS	за національною шкалою	за шкалою Академії	
1	2	3	4
<i>A</i> «Відмінно»	<i>Відмінно</i>	90-100	Випускник виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
<i>B</i> «Дуже добре»	<i>Добре</i>	82-89	Випускник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
<i>C</i> «Добре»		75-81	Випускник виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
<i>D</i> «Задовільно»	<i>Задовільно</i>	66-74	Випускник виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципи, які може усунути самостійно.
<i>E</i> «Достатньо»		60-65	Випускник виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з

			основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
<i>FX</i> «Незадовільно»	<i>Незадовільно</i>	35-59	Випускник має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
<i>F</i> «Незадовільно»		1-34	Випускник не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

Рекомендовані джерела

Порівняльне конституційне право

1. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст.502.
2. Виборчий кодекс України : Закон України від 19 грудня 2019 р. № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
3. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 53. Ст.799.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст.429.
5. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
6. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 р., затв. Законом України від 23 грудня 1998 р. № 350-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5- 6. Ст.43.
7. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. URL :<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
8. Про громадянство України : Закон України від 18 січня 2001 р. № 2235-III (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
9. Про Державний реєстр виборців : Закон України від 22 лютого 2007 р. № 698-V (із змін.). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698-16>.
10. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовтня 2014 р. № 1706-VII. URL :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
11. Васильченко Г. Планування розвитку територіальних громад: навч. посіб. Київ: ВІЕН ЕЙ, 2018. 256 с. 44.
12. Барабаш Ю. Г. та ін. Конституційне право: підручник . Київ: ВАІТЕ, 2021. 528 с.
13. Конституційне право України: підручник. Ужгород: РІК-У, 2020. 504 с.43.
14. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.
15. Батан Ю. Д. Порівняльне конституційне право: навч.-метод. посіб. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 137 с.
16. Конституційне право зарубіжних країн : підручник / Н. В. Мішина, В. О. Міхальов, В. О. Куранін та ін. ; за ред. Н. В. Мішиної, В. О. Міхальнової. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 644 с.

- 17 Корнієнко В. О. Європейські виборчі стандарти та конституційно-правове регулювання місцевих виборів в Україні : дис. ... д-ра філософії : 081. Одеса, 2021. 223 с. 17.
18. Лещенко О.Д. Виборчі спори в Україні: конституційно-правовий аспект : дис. ... к.ю.н. : 12.00.02. Одеса, 2020. 223 с.
19. Права людини в особливих правових режимах: досвід України : монографія / Д. С. Терлецький, О. В. Марусяк, Ю. Д. Батан, М. В. Афанасьєва та ін. ; за заг. ред. д.ю.н., проф. М. В. Афанасьєвої. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 356 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.16137>
20. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета- Принт», 2021. 404 с.

Порівняльне адміністративне право

1. Кодекс адміністративного судочинства України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2005. № 35-36. № 37. ст. 446.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст.1122. (зі змінами та доповненнями).
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
4. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03 лютого 2015 р. № 141-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141-19>.
5. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. № 2235-III (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
6. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI (із змін.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
7. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (із змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
8. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 р. № 1508-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
9. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
10. Кравчук М. Ю. Генеза механізму публічно-правового регулювання. Науковий юридичний журнал «Правові новели». Херсон: ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права», 2019. № 8. С. 90-98.
11. Кравчук М. Ю. «Надзвичайна ситуація» та «надзвичайна екологічна ситуація» в сфері адміністративного управління. Актуальні проблеми реформування системи законодавства України: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 24-25 січня 2020 р.). Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2020. С. 60-62.
12. Кравчук М. Ю. Принцип законності в системі правового забезпечення протидії біотероризму. Науковий вісник публічного та приватного права, 2019. № 2. Том 2. С. 85-89.
13. Кравчук М. Ю. Роль основних інституцій публічно-правового забезпечення протидії біотероризму. Право і суспільство, 2019. № 4. С. 199-205.
14. Панова О. О. Забезпечення публічної безпеки в Україні: адміністративно-правовий аспект: монографія. Харків: ФОП Панов А. М. 510 с.
15. Сокурєнко В. В. Право в публічному управлінні України. Загальна частина у схемах. Харків: ХНУВС, 2019. 236 с.
16. Сокурєнко В. В. та ін. Адміністративне судочинство в схемах: навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2021. 217 с.
17. Shevchuk O.R. Yurkevich I.I. Legal basis of observation of ethical principles in the work of legal

clinics. The 24th International scientific and practical conference «Science and Technology» (October 11-12, 2021) Myśl Naukowa, Poland, Lublin. 2021.p.118-121

18. Oksana Shevchuk The concept of administrative and legal support of the state information security of Ukraine in the field of prevention of corruption.// Visegrad Journal on Human Rights. у № 3/2021.P. 243 – 248. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/10/VJHR_3_2021-Last.pdf

19. Oksana Shevchuk International legal experience in financing information security in the financial sphere Visegrad Journal on Human Rights. у № 1/2022. 2022 P. 140-143. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2022/04/VJHR_1_2022.pdf

20. Oksana Bratasyuk, Oksana Shevchuk Protection of children’s information (digital) rights who were illegally exported from the territory of Ukraine during the war or in occupation. Visegrad Journal on Human Rights. у № 2/2022 P. 21- 26. https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2022/06/VJHR_2_2022_Last.pdf

21. Shevchuk Oksana, Mentukh Natalia Current issues of investment support of state information security of Ukraine under conditions of maritime. Reality of Politics. Estimates - Comments - Forecasts. № 22 (4) / 2022. P. 67– 80 <https://doi.org/10.15804/rop2022405>

Порівняльне кримінальне право (загальна частина)

1. Європейська конвенція про передачу кримінальних справ : Європейська конвенція від 15 травня 1972 р. Україна в міжнародно-правових відносинах: Книга 1. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога: Збірник документів. К. : Юрінком, 1996. С. 1095 - 1116.

2. Конституція України : Прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

3. Про взаємну допомогу у кримінальних справах : Європейська конвенція від 1959 р. та Додатковий протокол 1978 року до Конвенції. Офіційний вісник України. 1998. № 13. С. 346 - 360.

4. Про видачу правопорушників : Європейська конвенція від 1957 р., Додатковий протокол 1975 року та Другий додатковий 1978 року до конвенції. Офіційний вісник України. 1998. № 13. С. 324 - 343.

5. Quattrocolo S., Ruggeri S. Personal participation in criminal proceedings. Legal studies in international, European and comparative criminal law. 2019. Vol. 2. P. 123–164.

6. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О. Петришина. Х. : Право, 2018

7. Яремко О. М. Порівняльне кримінальне право (опорний конспект лекцій). Тернопіль : «Економічна думка», 2019. 123 с.

8. Сучасний кримінальний процес країн Європи : монографія [В. В. Луцик, В. А. Савченкр, В. І. Самарін та ін.] ; за ред. В. В. Луцика та В. І. Самаріна. – Харків : Право, 2018. – 792 с.

9. Шумейко Д.О. Здійснення спеціального кримінального провадження в Україні: теорія і практика : монографія. Київ : Алерта, 2020. 438 с.

10. Donald A. Dripps. Criminal Procedure. London: Foundation Press, 2020, 1 158 p.

11. Fredric I. Lederer. Fundamental Criminal Procedure. London: Frederic I. Lederer, 2022. 586 p.

12. Richard G. Singer, Kenneth Williams. Examples & Explanations for Criminal Procedure II: From Bail to Jail. Boston : Aspen Publishing, 2022. 508 p.

13. Jeremy McBride. Human Rights and Criminal Procedure The Case Law of the European Court of Human Rights. Warsaw : Council of Europe, 2018. 529 p.

14. Бондаренко О. С. «Злодії в законі» : досвід Грузії та України. Порівняльно-аналітичне право. 2018. № 1. С. 243-246.

15. Копотун І. М. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності в зарубіжному законодавстві за злочини проти громадського порядку та моральності. Вісник академії адвокатури України. 2019. № 2 (18). С. 62-68.

16. Марисюк К. Б. Ще раз про питання реформування покарання у вигляді обмеження волі (досвід Республіки Польща). Порівняльно-аналітичне право. 2018. № 1. С. 271-273.

17. Марисюк К. Правове регулювання дитячої евтаназії за законодавством Бельгії. Вісник Львівського національного університету «Львівська політехніка». 2019. № 884 (16). С. 250-253.

18. Попович О. Терористичний акт у законодавстві України та зарубіжних країн (порівняльно-правовий підхід). Підприємництво, господарство і право. 2018. № 8. С. 181-185.

19. Ходанович В. О. Окремі питання виявлення й розслідування шпигунства і зради у Франції // Порівняльно-аналітичне право. – 2018. - № 1. – С. 340-34

Порівняльне кримінальне право (особлива частина)

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (ст. 58) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (ст. 445) // Відомості Верховної ради України. – 2013. - № 9-10. - Ст. 88.

4. Акімов, М. Кримінальна відповідальність за захоплення заручників [Текст] / М. Акімов // Право України. – 2022. – № 3. – С. 150–154.

5. Александров, Ю. Злочини проти статевої свободи [Текст] / Ю. Александров // Юрид. вісн. України. – 2019. – 6–12 квіт. (№ 14 (354)). – С. 9.

6. Борисов, В. І. Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху [Текст] / В. І. Борисов, С. В. Гізімчук. – Х. : Консум, 2021. 591

7. Гавриш, С. Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні: Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства [Текст] / С. Б. Гавриш. – К. : АТ «Книга», 2022. – С. 634.

8. Дорош, Л. В. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян (ст. 338–360) [Текст] / Л. В. Дорош // Кримінальний кодекс України : наук.-практ. комент. / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. ; за заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – Х. : ТОВ «Одіссей», 2019. – С. 910–964.

9. Затримання та взяття під варту в процесі дізнання та досудового слідства в Україні [Текст] / В. І. Борисов, Н. В. Глинська, В. С. Зеленецький, О. Г. Шило. – Х. : Сх.-регіон. центр гуманіт.-освіт. ініціатив, 2021. – 160 с. 595

10. Злочини проти особистої волі людини [Текст] : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. семінару / редкол.: В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. – Х. : Лествиця Марії, 2022. – 240 с.

11. Кримінальне судочинство в Україні: Судова практика. Злочини у сфері господарської діяльності [Текст] / за ред. П. П. Пилипчука. – К. : Праксіс, 2020. – 1176 с.

12. Навроцький, В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації [Текст] : навч. посіб. / В. О. Навроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2019. – 704 с.

13. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.

14. Основи кваліфікації злочинів : навч. посіб. / М. І. Панов, І. О. Зінченко, О. О. Володіна та ін. ; за заг. ред. М.І. Панова. Харків : Право, 2019. 384 с.

15. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.

16. Основи кваліфікації злочинів : навч. посіб. / М. І. Панов, І. О. Зінченко, О. О. Володіна та ін. ; за заг. ред. М.І. Панова. Харків : Право, 2019. 384 с.

17. Правові висновки Верховного Суду (кримінальна юрисдикція) за 2018 рік / упоряд.: Н. О.

Антонюк, П. П. Андрушко. Київ : Правова єдність : Алерта, 2019. 342 с.

18. Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах. Захист життя, здоров'я, честі та гідності / за заг. ред. В.С. Ковальського. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 296 с.

19. Хань О. О. Теоретичні основи планування та програмування провадження слідчих (розшукових) дій : монографія / О. О. Хань. – Одеса, 2021. – 198 с.

20. Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, В. П. Климчук та ін. – Херсон : Гельветика, 2020. – 348 с.

21. Бурда С.Я., Гарасим П.С., Кісілюк Е.М., Созанський Т.І. Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 48 с.

22. Куц В.М., Мамотенко О.П. Незаконне поводження з аналогами підакцизних товарів (кримінально-правові аспекти). Київ : Норма права, 2020. 200 с.

23. Калініченко Ю.В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину : монографія. Харків : Право, 2019. 256 с.

Порівняльний кримінальний процес

1. Про Національне антикорупційне бюро України». Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>

2. Про Державне бюро розслідувань. Закон України № 794-VIII від 12 листопада 2015 року № 794-VIII.

3. Закон України Про службу безпеки України. Закон України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

4. Україна в міжнародно-правових відносинах. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога (книга перша). Збірник документів (українською мовою). К.: Юрінком, 1996. С. 1083 - 1094.

5. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року №254к/96-ВР. Дата оновлення: 21.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>

6. Кримінальний процесуальний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 24 липня 2020 р.: Офіц. текст. К.: Алерта. 2020. 324 с.

7. Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах / за ред. д.ю.н., проф. С.Я. Фурси та к.ю.н, доц. Бакаянкової Н.М. 2-ге вид. доповн. і перероб. 2019. 864 с.

8. Гловюк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теорія, методологія та практика реалізації на основі положень Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. : монографія. Одеса : Юридична література, 2021. 712 с.

9. Кримінальне процесуальне право України Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : Центр учбової літератури. 2019. 216 с.

10. Кримінальний процес : підруч. Кол. авт. ; кер. авт. кол. д-р юрид. наук, доц. О.Ф. Кобзар. У 2-х ч. Ч. 2. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2020. 235 с.

11. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник / Бойко О.П., та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2021. 327 с.

12. Молдован В.В., Молован А.В., Канавець Р.С. Кримінальний процес України: лекції. Процесуальні документи. Навчальний посібник. 2-ге вид. із змін та доп. К.: Алерта, 2019. 360 с.

13. Погорецький М. А., Кучинська О. П. Процесуальні документи досудового розслідування (слідчого, прокурора, адвоката та слідчого судді). Вид. 2-ге, переробл. і допов. 2020. 254 с.

14. Сербін М. М., Солдатенко О. А. Практикум з кримінального процесу : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 84 с.

15. Черепій П.М. Система і повноваження органів кримінального судочинства у ФРН і Україні : навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2021. 416 с.

16. Герасимчук О. Порівняльний аналіз правового статусу потерпілого за кримінально-процесуальним законодавством Польщі, Росії та України. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XIII регіон. наук.-практ. конф. (8–9 лют. 2016 р.). Л., 2019. С. 591–592.
17. Дуфенюк О. М. Класифікація судових експертиз: польській підхід. Порівняльно-аналітичне право. 2019. № 1. С. 330–333.
18. Козаченко В. Особливості застосування арешту за Кримінально-процесуальним кодексом Федеративної Республіки Німеччина. Вісник Національної академії прокуратури України. 2020. № 1, спец. вип. : Проблеми застосування Кримінального процесуального кодексу України. С. 166–171.
19. Обрізан Н. Роль захисника в збиранні доказів у кримінальному процесі України та зарубіжних країн: порівняльний аналіз. Право України. 2019. № 7. С. 100–104.
20. Прилуцький С. Інститут допустимості доказів у кримінальному судочинстві США та Англії: порівняльно-правовий аспект. Право України. 2020. № 10. С. 132–137.
21. Сербін М. М. Затримання підозрюваного в кримінальному процесі: порівняльно-правовий аналіз. Право і суспільство. 2022. № 5. С. 84–87.

Порівняльне цивільне право

1. Аванесян, Г. М., and Р. О. Басенко. «Цивільне право України (Загальна частина).» (2020).
2. Майданик, Р. А. (2021). Переосмислення загальної частини речового права в умовах європеїзації та рекодифікації. *Рекомендовано до друку Вченою радою Київського регіонального центру Національної академії правових наук України 28 жовтня 2021 року, протокол № 10, 71.*
3. Аврамова, О. Є., Горбенко, А. С., Горобець, Н. О., Євко, В. Ю., Жорнокуй, В. Г., Жорнокуй, Ю. М., & Ясечко, С. В. (2022). Цивільне право. Загальна частина: навчальний посібник.
4. Логойда, В. М. (2022). Криптовалюти як об'єкт цивільних прав: порівняльно-правовий аналіз.
5. Кіріяк, О. В., Пацурківський, Ю. П., & Гудима-Підвербецька, М. М. (2021). Цивільне право (загальна частина).
6. Дзера, І. (2020). Теоретичні та практичні проблеми захисту права власності в спадкових правовідносинах.
7. Некіт, К. Г. (2020). Переваги та недоліки смарт-контрактів як підстав виникнення права власності.
8. Пільков, К. М. (2021). Способи захисту права власності на землю та інше нерухоме майно: критика" книжного володіння".
9. Шимон, С. І., Беяневич, О. А., & Блажівська, Н. (2020). Захист права власності на нематеріальні активи у практиці Європейського суду з прав людини. *Правові новели*, 101.
10. Леонтєва, А. В. (2022). Система речових прав на чуже майно за законодавством України. *Розділ 1. Правова освіта в умовах воєнного стану*, 67.
11. Захарчук, Р. О. (2020). Право на чужу земельну ділянку: сервітут, емфітевзис, суперфіцій.
12. Бельо Л.Ю., Ткаченко М.А. Інститут позовної давності у праві зарубіжних країн та України: порівняльно-правовий аналіз. Право і суспільство. 2022. № 3. С. 32–37.
13. Грущинська Н. Характеристика нерухомого майна як об'єкта цивільних прав. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 2. С. 23–30.
14. Короед С.О. Відступлення права власника на витребування нерухомого майна з чужого незаконного володіння (цесія віндикаційної вимоги). Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. № 1. С. 19–24.
15. Майданик Р.А. Речове право: підручник. Київ : Алерта, 2019. 1102 с
16. Парасюк М.В. Сутність і правова природа юридичної особи. Науковий вісник публічного та приватного права. 2020. № 3. С. 76–80.

17. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. 2-ге вид., доп. та перероб. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 908 с.
18. Саградян М. Цивільна дієздатність фізичної особи в Україні та зарубіжних країнах. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 4. С. 69-73.
19. Liliana Sishchuk, Viktoriia Vasylieva. Particularities of functioning of the general meeting of a jointstock company under martial law. Підприємництво, господарство і право. 2022. № 3. С. 48 -55.
20. Roman Tashian. Invalid transactions in private law doctrine. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 11. С. 42-47.
21. Taras Sofiiuk, Larysa Neskorodzhena, Yuliia Kabenok. The right of the natural person to individuality. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 11. С. 27-41.
22. Гриняк А. Б., Пленюк М. Д., Крупчан О. Д. Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Право України. 2019. № 2. С. 25-43.
23. Верес І. Правова природа смарт-договору. Підприємництво, господарство і право, 2020. № 9. С. 15-18.

Порівняльний цивільний процес

1. Васильев С.В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 419 с.
2. Виконавче провадження : підручник / за ред. Н.Ю. Голубевої. Одеса :Фенікс, 2020. 460 с.
3. Голубева Н.Ю. Судові витрати : науково-практичний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 120 с.
4. Лемик Р. Я. Експертиза в цивільному процесі за новим цивільним процесуальним кодексом. Філософські, методологічні та психологічні проблеми права. Матеріали VII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. МВСУ. Національна академія Внутрішніх справ. Всеукраїнська асоціація філософії права і соціальної філософії. Київ, 2017. С. 210-214.
5. Лемик Р. Я. Спеціальні права сторін в цивільному процесі. Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка. Серія юридична. 2019. № 69. С.99-110.
6. Угриновська О. І., Івашко О. Д. Звернення стягнення на грошові кошти та (або) майно інших осіб: пошук законодавчого компромісу та огляд правозастосовної практики. Цивільне право і процес, 2021. №154. С. 93-108.
7. Угриновська О. І., Піняшко М. Провадження у справах про встановлення факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України. Вісник Київського національного університету ім. Т Шевченка, 2020. № 4 (115). С. 50-59.
8. Угриновська О. І., Січка В. Р. Відшкодування витрат на професійну правничу допомогу в цивільному судочинстві України: проблеми правозастосування. Вісник Київського національного університету ім. Т Шевченка, 2021. № 4 (119). С. 102-108.
9. Цивільний процес : навчальний посібник / Гусаров К.В., Жушман М.В., Кравцов С.О. Харків : Право, 2018. 362 с.
10. Izarova I., Uhrynovska O. To be born amid war conflict: The right to a legal identity in Ukraine. *Studia Prawnicze*, 2022 (2) (224), P. 161–182. URL: <https://czasopisma.inp.pan.pl/index.php/sp/article/view/2740/2366>
11. Kravtsov S., Surzhenko O., Golubeva N. The validity, effectiveness, and enforceability of arbitration agreements: issues and solutions. *Access to justice in Eastern Europe*. Iss. 4. AJEE, 2021. P. 116-130.
12. Uhrynovska O. Novelization of Civil Procedural Legislation of Ukraine in Cassation Review: Panacea or Illusion? *Access to Justice in Eastern Europe*, 2020. №4(8). P. 209-225
13. Uhrynovska O., Vitskar A. Administration of Justice during Military Aggression against Ukraine: The “Judicial Front”. *Access to Justice in Eastern Europe*. URL: https://ajee-journal.com/upload/attaches/att_1655495060.pdf
14. Comparative Civil Procedure: A Guide to Primary and Secondary Sources.

https://www.nyulawglobal.org/globalex/Comparative_Civil_Procedure1.html

15. Марценко Н.С. Використання цифрових технологій для покращення результатів цивільного правосуддя: зарубіжний досвід. *НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВО* (Тематичний випуск з питань євроінтеграції). 2022. С. 57-65. <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/392>

16. Martsenko N. Artificial Intelligence and Human Rights: a Scientific Review of Impacts and Interactions. *Studia Prawnoustrojowe*. 58, 2022. P. 315-332. DOI: 10.31648/sp.8245. <http://wydawnictwo.uwm.edu.pl/uploads/documents/czytelnia/prawne/Studia-Prawnoustrojowe-58.pdf>

17. Марценко Н.С. Цивільно-правова відповідальність за шкоду, спричинену штучним інтелектом. *Наукові записки. Серія: Право*, 2022. <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/article/download/105/89>

18. Drakokhrust T., Martsenko N. Artificial Intelligence in the Modern Judicial System. *Journal of Modern Educational Research*, 2022; 1: 5. DOI: 10.53964/jmer.2022005. <https://www.innovationforever.com/article.JMER20220107>

Міжнародне публічне право

1. Задорожній О. В. Анексія Криму – міжнародний злочин: монографія. *Укр. асоц. міжн. права, Ін-т міжн. відносин Київ. нац. ун-ту імені Т. Шевченка, каф. міжнар. права*. Київ: К.І.С., 2015. 678 с.

2. Задорожній О. В. Генеза міжнародної правосуб'єктності України: монографія. *Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту імені Т. Шевченка, каф. міжнар. права*. Київ: К.І.С., 2014. 688 с.

3. Задорожній О. В. Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації 1991–2014: монографія. *Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту імені Т. Шевченка, каф. міжнар. права*. Київ: К.І.С., 2014. 960 с.

4. Задорожній О.В. Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права: монографія. *Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, каф. міжнар. права*. Київ: К.І.С., 2015. 712 с.

5. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. В. В. Мицик, М. В. Бу-роменський, О. В. Буткевич та ін.; за ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2019. Т.2.: Основні галузі. 2019. 624 с.

6. Міжнародне публічне право : підручник: у 2 т. В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.; за ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2019. Т.1.: Основи теорії. 2019. 416 с.

7. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.

8. Crawford, J. 9th Edition. *Brownlie's Principles of Public International Law*. Oxford University Press. 2019.

9. *International Law*. Malcolm N. Shaw. 8th edition Essex Court Chambers and LLauterpacht Centre for International Law. University of Cambridge. 2017.

10. James Crawford. *Brownlie's Principles of Public International Law*. Oxford University Press. 9th Edition. 2019.

11. Klabbers, J. *International Law*. Cambridge University Press. 2020.

12. Orakhelashvili, A. *Akehurst's Modern Introduction to International Law*. 8e edition. 2019.

Міжнародний захист прав людини

1. Белай С., Волков, І., Євтушенко І. Функції державного управління забезпеченням безпеки об'єктів дипломатичного призначення в Україні. *Науковий вісник: Державне управління*, 3(9), 2021. С. 6-28.

2. Васецький В. Агресія російської федерації проти України: правові наслідки. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2022. № 17. С. 121-124.

3. Вовк В. Гіпермодерн і соматичні права людини. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 2. С. 344-348.
4. Громовенко К. В. Проблеми загальних принципів права у міжнародному праві. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: юриспруденція. 2021. № 49. С. 176-179. URL:<http://vestnikpravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc49/juspradenc49.pdf#page=176>
5. Громовчук М. В. Сутність соматичних прав людини у процесі біомедичних досліджень: історіографічні засади. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2021. № 67. С. 44-48.
6. Завидняк І. Ю. Становлення та розвиток правового регулювання міжнародного співробітництва у сфері кримінального процесу. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 5. 2021. С. 81-86.
7. Колесник В. Ю. Екстрадиція та права людини: проблеми пошуку оптимального балансу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2021. № 52. С. 116-120.
8. Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин від 18 грудня 1992 року. Права людини і професійні стандарти для працівників правоохоронних органів в документах міжнародних організацій. К.: Сфера, 2019. С. 174-176.
9. Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25 січня 1996 року. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія. К.: Парламентське вид-во, 2019. С. 455-465.
10. Кушніренко О., Слінько Т. Загальна декларація прав людини. Права і свободи людини та громадянина. Х.: Факт, 2020. С. 440.
11. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія. К.: Парламентське вид-во, 2020. 654 с.
12. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 року. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
13. Міжнародне право: Підручник; заг. ред. В.А. Ліпкана. Київ: КНТ, 2019. –751 с.
14. [Ратушна Б. П.](#) Захист особи в Європейському суді з прав людини : навч. посіб.; Центр. спілка споживчих товариств України, Львів. торг.- екон. ун-т ; відп. за вип. Є. І. Федик. Львів : ЛТЕУ, 2019. 287 с.
15. Славко А. С. Сексуальне насильство у умовах збройних конфліктів: кваліфікація за міжнародним кримінальним правом. Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції : матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції, м. Суми, 18 червня 2022 р. Суми: Сумський державний університет, 2022. С. 177-181.
16. Стройко Т. В., Рехтета О. М. Міжнародні організації: навчальний посібник. Т. В. Стройко, Рехтета О. М. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухолинського, Видання 2, Дніпро: Середняк Т. К., 2022. 157 с.
17. Сарай Р. Д., Калинюк С. С., Тимків Д. Ю. Кодифікація міжнародного права: теоретичні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія: право. 2021. Випуск 63. С. 312-318.
18. Сунегін С. О. Правові гарантії міжнародної безпеки: питання ефективності. Sectoral research XXI: characteristics and features | Volume 1. 2022. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/100>.
19. Софінська І. Д. Подвійне громадянство, принцип вірності і публічне врядування: мати не можна позбавити. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 2. С. 71-76.
20. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини: навчальний посібник Х. І.Б. Лисенко, 2019. 164 с.
21. O'Byrne Daren J. Human rights: an introduction. London: Pearson Education, 2021.
22. Optional Protocol to the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment New York, GA Resolution A/RES/57/199 of 9 January 2020.
23. The Universal Declaration of Human Rights. A common standard of achievement. Ed. Gudmundur

Alfredsson. The Hague, 2020.

24. History of the League of Nations (1919-1946). URL: [https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/\(httpAssets\)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf](https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf).

25. Joseph S. The United Nations and human rights / S. Joseph, S. Kyriakakis //Research handbook on international human rights law / edt by S. Joseph, A. McBeth. – Cheltenham, UK ; Northampton, MA : Edward Elgar, 2021. Pp. 1–35.

Міжнародне приватне право

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_118 (дата звернення: 20.08.2023)

3. Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_052 (дата звернення: 20.08.2023)

4. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року). Видання МТП № 560. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007#Text (дата звернення: 20.08.2023)

5. Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14.07.1967 1952. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169 (дата звернення: 20.08.2023)

6. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text (дата звернення: 20.08.2023)

7. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_001-19#Text (дата звернення: 20.08.2023)

8. Конвенція про право, що застосовується до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів від 22.12.1986. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_927 (дата звернення: 20.08.2023)

9. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

10. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

11. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

12. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

13. Про валюту і валютні операції: Закон України 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

14. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

15. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

16. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249> (дата звернення: 20.08.2023)

17. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 № 351-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text> (дата звернення: 20.08.2023)

18. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; [редкол.: Тацій

В.Я. (голова) та ін.]. Харків: Право. Т. 13: Міжнародне приватне право / В.В. Балдинюк, О.С. Білоус, Ю.В. Білоусов та ін.; [редкол.: А.С. Довгерт (голова) та ін.]. 2021. 862 с.

19. Корнеєв Ю.В., Вишновецька С.В. Міжнародне приватне право України. К.: Центр учбової літератури, 2019. 164 с.

20. Міжнародне приватне право: підручник: до 215-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого/ [С.Р. Асірян та ін.]; за заг. ред. Є.М. Білоусова, І.В. Яковюка. Київ: Право, 2021. 407 с.

21. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Київ: Алерта, 2021. 522 с.

22. Asensio P. de M. Conflict of Laws and the Internet. Cheltenham, 2020.

23. Bogdan M. Concise Introduction to EU Private International Law. 4th edition. Europa Law Publishing, 2019.

24. Employment and Private International Law/ Edited by U.Liukkunen, Cheltenham, 2020.

25. Private International Law: Avoiding and Resolving Conflict of Laws by James Nafziger, Anastasia Telesetsky, & Ved Nanda. Carolina Academic Press, 2022.

Право ЄС

1. Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу: підручник / М. Р. Аракелян, М. Д. Василенко. О. : Фенікс, 2019. 390 с.

2. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз: Пер. з англ. К.: К.І.С., 2019. 520 с.

3. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування. К. : Знання, 2019. 751 с.

4. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. К. : Міленіум, 2019. 588 с.

5. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях): навч.-довід. посіб. / [Т. М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. Вид. 2-ге, випр. Харків : Право, 2020. 171 с.

6. Право Європейського Союзу: основи теорії : підручник / [Т.М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І.В. Яковюка. Харків : Право, 2021. 357 с.

7. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. Р.А. Петрова. Харків: «Право», 2021. 482 с.

8. Право Європейського Союзу. Європейське право прав людини (в питаннях і відповідях) : навч.-довідк. посібник / [Т.М. Анакіна та ін.] ; за заг. ред. І.В. Яковюка. Харків : Право, 2021. 254 с.

9. Рим О.М. Трудове право Європейського Союзу : монографія. Львів : Галич-Прес, 2020. 595 с.

10. Рудік О. М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС : навч. посіб.. К. : Міленіум, 2019. 278 с.

11. Тичина В.П. Правові цінності Європейського Союзу : навч. посібник. Харків : Право, 2023. 114 с.

12. Barnard C. The Substantive Law of the EU: the four freedoms. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2022.

13. Bieker F. The right to data protection: individual and structural dimensions of data protection in EU law. The Hague, Netherlands; Berlin, Germany: Asser Press: Springer, 2022.

14. Bordin F.L. The European Union and customary international law. Cambridge GB: Cambridge University Press, 2022.

15. Brook Or. Non-competition interests in EU antitrust law: an empirical study of Article 101 TFEU. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2022.

16. Crijns J.H. Haentjens M. The enforcement of EU financial law. Oxford etc.: Hart, 2022.

17. Fox E.M., Auteur G.D. EU competition law : cases, texts and context. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer Law International, 2023.

18. Galli F. Algorithmic marketing and EU law on unfair commercial practices. Cham, Switzerland: Springer, 2022.

19. Hix S. The Political System of the European Union / S. Hix. London : Palgrave Macmillan; 3rd edition edition, 2021. 448 p.

20. Hix S. *The Political System of the European Union* / Simon Hix and Bjorn Hoyland. 3-rd ed. – Houndmills : Palgrave Macmillan, 2021. 448 p.
21. Kaczorowska A. *European Union Law*. 3rd ed. London, Routledge, 2021.
22. Kokott J. *EU tax law: a handbook*. München: Beck; Oxford: Hart; Baden-Baden: Nomos, 2022.
23. Lasok D., Bridge J. W. *Law and Institutions of the European Communities*. L., 2020.
24. Marguand D. *The End of the West: The Once and Future of Europe* / David Marguand. 1st ed. Princeton: Princeton University Press, 2021. 224 p.
25. Traversa E. *Tax nexus and jurisdiction in international and EU law*. Amsterdam The Netherlands: IBFD, 2022